Florin Ciolac

LA IERUSALEM

Tuturor celor credincioşi lor înşile

Dumitru adormise târziu după beţia la care se încinsese cu colegii lui de birou. De fapt, ar trebui ca de acum să se obişnuiască a se gândi la ei ca la foştii colegi. Era însă greu de conceput o asemenea metamorfoză subită în relaţiile faţă de cei care, până ieri, îi fuseseră adeseori mai aproape decât soţia sa, cel puţin pe timpul orelor de muncă. Nu trecuse nicio jumătate de zi de când petrecuse cu ei la distinsa cârciumioară din capătul străzii pe care sălăşluia şi clădirea firmei la care lucrau. Ajunseseră să fie consideraţi aproape de-ai casei şi se împrieteniseră cu patronul, un bărbat între două vârste. Îl vedeau adeseori pe Sandu, căci aşa îl chema pe patron, coborând îngândurat din maşina lui, la fel de negru la faţă ca şi ea, şi discutând cu angajaţii, tot încruntat şi morocănos, dar nu nervos, ci mai degrabă gânditor, de parcă l-ar fi măcinat ceva în creier. Dar de fiecare dată când avea timp să stea cu ei la taclale o ciudată veselie punea stăpânire pe el şi omul devenea exuberant, transformându-se subit într-un petrecăreţ de carieră, făcând să tremure întreg tavanul la hohotele ce le stârneau poantele lui.

Avea o vorbă, Sandu, care niciodată nu dădea greş când vecinii de masă se pregăteau, afumaţi bine, să plece: „Ei, o viaţă are omul şi tre' să facă lucrul la timpu' lui”. Când vine vremea să bei, atunci tre' să bei, că nu ştii niciodată ce te faci mâine: te trezeşti pe patul de spital, c-un om în alb deasupra ta, făcându-ţi cu ochiul: eşti grav bolnav, dom'ne n-ai voie să mai bei, să mănânci aia şi aia şi nici să mai faci asta şi asta. Şi ce te faci atunci, ai? Aşa că să ne bucurăm acu, cât mai putem, tuna Sandu peste capetele lor, comandând încă un rând de băutură, pe care avea grijă să-l plătească el.

Îşi dădu seama că în timp ce prin minte îi defilau imaginile colegilor săi, corpul săvârşea, mecanic, ceea ce era învăţat de zeci de ani să facă: proaspăt bărbierit, îşi trăsese pe el o cămaşă, mirosind a proaspăt şi a alb, de la balsamul de rufe Silnorino, după care nevastă-sa era înnebunită. Ba chiar şi pantalonii de la costum îi îmbrăcase. Dar, stai, că nu mai are unde să se ducă, astăzi era prima lui zi de pensie. Era liber, după atâţia ani, să lenevească în pat cât dorea, să nu se mai zbată cu ultimele sforţări ale somnului, care încerca să se agaţe cât mai mult în fiinţa sa. Iar el, deşi se culcase atât de târziu,

adormind abia spre dimineaţă, după ce o chinuise şi pe nevastă-sa cu insomnia sa subită, el nu găsise nimic mai bun decât să se trezească la aceeaşi oră, detestabilă, nesuferită, care-i mâncase viaţa, dar care, ia te uită, i se înrădăcinase adânc în obişnuinţă.

Simţea o durere morfolindu-i cu râvnă capul. Poate că din cauza băuturii, poate şi din cauza nesomnului. Ciudat, însă, că deși nu refuzase niciodată vreun festin bahic, fără a cădea totuși în patima alcoolului, petrecând vârtos, dar fără a se ajunge la dezmăţ, niciodată nu-l duruse capul a doua zi. Ba, chiar nu-l duruse capul deloc toată viaţa. Doar câteva accese de migrenă, în adolescenţă, sfioase însă şi fără vlagă.

Se dezbrăcă agale, ţintind cu privirea patul, în care plănuia să mai stea, chiar dacă n-ar mai putea adormi, dar numai aşa, de-al dracu', să vadă cum e, spre a-şi făuri o imagine asupra desfătărilor ce vor urma. Ar trebui să fie bucuros oare? Acum e scăpat de corvoada zilnică a serviciului. Sau te trezeşti că am să izbucnesc în plâns, apucat de vreun plictis de moşneag, așa cum arată ăştia prin filme? îşi spuse, rânjind ironic, în timp ce se cuibărea printre așternuturi. Zăbovi în pat doar câteva minute, lăsându-şi privirea să lunece peste cameră, uitându-se la fotolii, la vitrină şi la celelalte piese de mobilier, parcă pentru a le lua încă o dată în primire, mai temeinic, uimit că sunt încă acolo, de atâta vreme, credincioase. Ei, dragile mele, o să ne cunoaştem mai bine de acum încolo, avem multe să ne spunem. Nu desluşi în formele lor niciun răspuns, dar i se păru totuşi că sesizează un efort lăuntric al acestora de a sta închegate în formele lor, de parcă ceva mai puternic la strângea, nedându-le voie să-şi mişte braţele, picioarele şi să vină spre el dănţuind de bucurie. Că nu avea nicio îndoială, se vădea în încremenirea lor o bucurie reţinută, o fericire mută.

Nu avu însă prea multă răbdare să persiste în această inspecţie, aşa că începu să se plimbe prin casă, fără vreun ţel anume. Încercă să mănânce, dar îşi dădu seama că nu îi era deloc foame. Ceva nedesluşit îi juca prin cap, gânduri confuze, învălmăşite, poate ceva amintiri ori speranţe, dar nu reuşi să pună mâna pe nimic concret. Îşi spuse că, fără doar şi poate, foşnăiala din minte i se datorează migrenei ce o tot resimţea de când se trezise, o migrenă perversă, care mai mult îl sâcâia decât îi provoca durere. Tot dădea ocol prin cele trei camere ale apartamentului, fără să ştie ce caută, de căuta cumva ceva, sau ce ar dori să facă. Se opri la un moment dat în faţa ceasului şi realiză că, iată,

trecuse o oră de când se tot preumbla fără ţintă de colo-colo, cu ochii larg deschişi, dar absenţi, muncindu-şi creierul, dar negândindu-se la nimic. Şi totuşi, parcă uitase ceva, ceva important, deşi nu reuşea să înţeleagă ce anume. Simţea şi o nevoie de a face ceva, de a trebălui la ceva, dar ce anume? Un imbold la acţiune îi furnica sufletul, dar acesta, ca şi cum ar fi fost frânat de cine ştie ce forţă misterioasă, se proptea în nişte baiere nevăzute, fremătând mut, dar tot mai greu. Fără să vrea, iuţise pasul şi mai că nu alerga prin casă, devenită deodată prea mică. Dar luă seama, alertat de respiraţia grea, sacadată, şi de transpiraţia ce i se adunase pe frunte. Trebuie să fac ceva, îşi spuse, simt că-mi pierd minţile, ce dracu'.

Se opri în bucătărie, pentru a pune de o cafea. Nici nu-şi dăduse seama că de când se învârtea terminase de băut cafeaua pe care nevastă-sa i-o lăsase pe aragaz. Şi aproape că umpluse scrumiera cu mucurile ţigărilor pe care la fumase. Tii, ce nebunie, greu e să n-ai ce face. Ia uite, am fumat într-un ceas cât pentru trei zile. Se aşezase la masa din bucătărie, bând din cafeaua fierbinte şi tot trăgând din ţigară. Clătina nedumerit din cap: poate ar trebui să mă las de fumat. Şi cu cafeaua, la fel. De-acu n-o să mai fie aşa stres mare. S-a dus cu balamucu'. Am muncit destul o viaţă întreagă, m-am rupt destul. E drept că muncise, dar nu se spetise niciodată, nici măcar în timpul în care ocupase posturi cu răspundere. După Revoluţie plecase de la Minister, un funcţionar conştiincios dar nu indispensabil, la o firmă străină şi reuşise încet-încet să urce către vârful ierarhiei, deşi nu în primele rânduri. Dar se făcuse cu un salariu bun, şi acum cu o pensie cât vreo trei salarii medii. Dar am şi muncit pentru astea, patru'j de ani. O viaţă de om, ce mai. Muncise, e adevărat, dar niciodată nu-i ieşise pe nas. Îşi amintea cu mândrie că nu-şi luase în toţi aceşti ani nici măcar o zi de concediu medical. De ce şi-ar fi luat? Nu-l duruse nimic. Chiar dacă mânca uneori dezordonat, nu-şi făcuse un obicei din asta. Fuma mai mult din moft şi când îşi aducea aminte, şi se mulţumea cu două-trei sorbituri de cafea pe zi. N-a avut niciodată nevoie de medici. Dacă ar fi toată lumea ca el, bieţii doctori, ar muri de foame. Ei, dar de acu' ar fi bine s-o las mai moale, să zic mersi şi să mă bucur cât mai mult de linişte.

I se năzări că s-ar mai calma dacă ar începe să facă puţină ordine prin casă. Să începem cu începutul. Deschise fereastra din dormitor, strânse aşternuturile, făcu patul, aranjă la loc în dulap hainele ce le

purtase de dimineaţă şi se îmbrăcă acum într-o ţinută mai de plimbare. Îndreptă un colţ al tabloului ce i se părea că stătea şui, se mai învârti un pic, uitându-se în stânga, în dreapta, şi realiză că nu e nimic de făcut – camera era aranjată, în ordine, aşa cum era întotdeauna. Ce să mai aranjeze şi el? Doar n-o să se apuce de mutat mobila ca nebunu'. Dar ceva trebuia să facă, doar n-o să stea aici degeaba şi să aştepte. Ce să aştepte?

Se îndreptă spre fereastră, uitându-se afară. Un tânăr spilcuit, cu o cămaşă albastră impecabilă, o cravată pestriţă foarte şic şi o servietă dichisită cobora dintr-un Cielo. O luă în dreapta pe străduţă, către piaţă, când îi chiţăi telefonul. Răspunse cu promptitudine, rosti un „Bine" anemic, dar cu un glas ferm, făcu stânga împrejur, urcă în maşină şi se duse. Două bătrânele, care urmăriseră cu interes aventura tânărului, de la vreo zece metri depărtare, din faţa vilei din dreapta celei care îl adăpostea pe Dumitru, îşi făcură evlavioase semnul crucii, ridicând ochii în ceruri, după care o porniră spre piaţă, un tandem gârbovit, şovăielnic, clătinând din cap cu înţelepciune. În capătul străzii, lângă piaţă, era ceva mai multă forfoteală, dar Dumitru îşi zise că nu-i treaba lui. Se uită şi el la cer, gândindu-se că nu e nevoie să se închine. Vara venise devreme în anul ăsta, arzând de timpuriu peste Bucureşti. O căldură înăbuşitoare stăruia în aer, grea, apăsătoare, de parcă ar fi încercat cu tot dinadinsul să se ascundă în pământ. Un norişor orbecăia printr-un colţ al cerului, nehotărât, neştiind dacă s-o ia după tânărul spilcuit sau să le urmeze pe cele două venerabile.

Dumitru îl lăsă în pace, să se confrunte şi el cu spinoasa problemă a alegerii. Ce ciudat e omul ăsta, îşi spuse el. În ultima vreme, pe când ziua pensionării se apropia inevitabil, trăise tot timpul cu nerăbdarea de a se vedea mai repede scăpat, cu o bucurie mută la gândul zilelor de libertate ce vor veni, în care nu va mai avea de dat socoteală termenelor, contractelor, proiectelor, şefilor. Şi acum, eliberat de o povară, stătea şi nu ştia încotro să se îndrepte. Ce naiba, doar îşi făcuse atâtea planuri! Dar, de fapt, nu plănuise nimic concret. Stătea în faţa zilelor ce aveau să vină, ca în faţa unei vitrine cu bunătăţi nenumărate, contemplându-le la rând, bucurându-se de fiecare în parte, dar nu se oprise niciodată la ceva anume. Iată, că de câte planuri îşi făcuse, intrase în această nouă viaţă cu mâna goală. Nu, aşa ceva e imposibil, simţea că luase ceva după el, ceva nedesluşit, nevăzut, dar totuşi prezent. Îl simţea prin adâncurile sufletului, dar nu avea cum

să-l scoată afară. La ceva m-am gândit eu, ştiu sigur. Poate să fac o croazieră sau o călătorie în jurul lumii? Ceva exotic? Nu, nu tânjea neapărat după asta, mai ales că avusese prilejul să vadă câteva oraşe frumoase, în timpul unor deplasări „de perfecţionare”. Sau poate să-mi construiesc şi eu o căsuţă de vacanţă, undeva la munte? N-ar fi rău, dar nici din cale-afară de necesar. Avea bani, dar nici chiar să-i arunce cu lopata. Şi doar n-avea să se mute în vreo căbănuţă pe-un vârf de munte. Sau poate să-mi deschid o afacere mică, ceva, acolo, să-mi petrec timpul. Ceva modest, fără bătaie de cap, vreun băruleţ sau vreun magazin?

Ce dracu’, m-am nebunit la bătrâneţe? Că doar nu mor de foame şi n-o să dau în boala luxului tocmai acum. Şi nici nevastă-sa, care era o doamnă bine, cu cinci ani mai mică decât el, pe chipul căreia frumuseţea de tinereţe îşi îngăduise să lase ceva semne, o cochetărie rafinată de trecerea anilor, şi tocmai de aceea mai nobilă, mai senină, aşezată, care îţi picura pacea-n suflet, uitându-te în ochii ei liniştiţi, precum două… Ei, nici nevastă-mea n-a avut vreodată pofte de lux. Refuzase cu îndărătnicie să-şi modernizeze casa cu acea frenezie agitată cu care apropiaţii lor procedau regulat. Câteva reparaţii, unele îmbunătăţiri, mici modificări, în parte dictate de o vagă năzuinţă de estetic, în parte de nevoia de confort. Singura plăcere ce şi-o îngăduise – pe care el o găsise cam nelalocul ei, considerând-o, deşi nu i-o reproşase niciodată, o mică dovadă de snobism – a fost maşina pe care şi-a cumpărat-o acum doi ani, o adevărată limuzină de protocol, un Audi ce costase de trei ori mai mult decât prăpăditul lui de Ford, care adunase deja vreo cinci ani. În rest, nimic extravagant, nimic deşucheat, nimic, în afară de un colier de Fabergé, pe care-l cumpărase cu prilejul unei excursii în Elveţia, la aniversarea de porţelan a căsătoriei lor, prilej de necontenite desfătări învăluite într-un romantism autentic. Păcat că excursia a durat doar zece zile.

Ce vreme, gândi el, deşi te înăbuşi de la căldura asta, parcă nu soarele e de vină, că nu prea arde. Parcă ar ieşi din pământ. Întinse mâna în soare, pentru a-i lua temperatura, se aplecă pe fereastră, cu nările scormonind fremătătoare către pământ, ca să vadă de era acesta de vină, se uită în văzduh, cu ochii mijiţi, îşi încordă o ureche în aer şi ridică din sprâncene: Cred că şi una şi alta.

Deci nici căbănuţă, nici magazin. Şi totuşi, ceva era, ceva trebuia să fie, că nu-i venea să creadă că o să-şi petreacă bătrâneţea aşa, stând

și vegetând. Scotocea prin amintiri, căutând ceva, scotocea după ceva speranţe dospinde sau măcar dorinţe neîmplinite, doruri dormitânde. Dar tot în van se muncea, nu reușea nicicum să se lumineze. Bănuia, sau mai degrabă își dorea asta, că exista prin adâncul fiinţei sale ceva, care să merite toată atenţia lui de acum încolo. Săpa, săpa, dar pesemne nu venise ceasul. Ori poate că săpa cu vreo cazma boantă, ce nu prididea prin galeriile sufletului, dar nici asta n-ar fi putut spune.

Fără să se gândească prea mult, dar cu creierul încordat, închise fereastra, dădu cu privirea încă un ocol dormitorului și se hotărî să iasă în oraș. Se opri în bucătărie, spre a-și mai turna cafea, ca, la o ţigară, să se decidă încotro s-o ia. Poate ar trebui să mă duc să iau niște bilete la teatru, să-i fac o surpriză, își spuse, știind că nevastă-sa accepta mereu cu plăcere o asemenea invitaţie. Am să mă duc prin centru, poate găsesc ceva drăguţ prin magazine. Se ridică, schiţând în minte un vag itinerariu, coborî scările întrebându-se dacă nu cumva a uitat ceva și se urcă în mașină.

Se opri mai întâi la Izvor, la Bulandra, pentru că era mai aproape în drumul lui. Nu se putu hotărî pentru o piesă anume, așa că luă programul și se gândi să meargă și pe la Naţional și pe la Notarra. La acesta din urmă însă nu mai ajunse, pentru că, la Naţional, fără să-și dea seama pentru ce, decise subit să cumpere bilete pentru duminică la piesa Viaţa și mai ales moartea lui Șoricică. Citi pe afișul de prezentare a spectacolului că era prima și ultima operă a unui tânăr dramaturg, Aurel Suciu, care, la scurt timp de la încheierea ei, într-o pornire care uluise lumea literară și îi nedumerise pe psihiatri, dar care îi construi aura unei promisiuni cu scântei de geniu, își omorâse cei doi copii, nevasta și apoi își puse capăt gândurilor, sinucigându-se.

După ocoluri date prin oraș fără ţintă, ca să mai treacă vremea, reveni acasă constatând că migrena îl rodea mai cu sârg, deși amabilă încă. Mâncă la repezeală, săturându-se repede. Se tolăni apoi într-un fotoliu, deschise televizorul, dând peste câţiva indivizi care mergeau undeva printr-un ţinut arid, ţinând două nuiele lungi în braţe. Unuia dintre ei îi lunecară deodată beţele spre pământ, iar el, îmbucurându-se subit, îi strigă și pe tovarăși. Acum stăteau toţi laolaltă, erau foarte veseli, și se băteau unul pe altul pe spate. Nedumerit, Dumitru se trase mai aproape de ei. Vorbeau de niște pânze freatice, ascunse în inima deșertului, la o adâncime foarte mare, pe care Dumitru nu reuși s-o afle cu precizie, dar care era în orice caz

foarte mare. Indivizii din deşert, ceva specialişti sau, oricum, nişte cercetători, după cum bănuia Dumitru, povesteau despre apa asta cristalină, pură şi curată ce zace ascunsă sub atâţia metri cubi de nisip, protejată de deşert şi ferită de indiscreţia soarelui. Reieşea din discuţiile lor că va fi foarte foarte greu să ajungă să scoată la lumină acea apă. Dar un sentiment înălţător de speranţă în viitorul omenirii se putea citi pe chipul lor. O clipă mai târziu, cercetătorii se învârteau încordaţi, dar încrezători, în jurul unei sonde uriaşe, o freză imensă ce sfredelea nisipul. Treptat zâmbetul lor se rigidiză, crispat: se vădea că mecanismul ingenios se apropia de limita puterilor. Nişte feţe îngrijorate schimbau priviri triste, se auziră chiar şi vreo două oftaturi mirosind a regrete, când, fără veste, sonda bolborosi scurt, scuipând brusc un val de noroi gros, murdar. Bleaahh! tresări Dumitru, înghesuindu-se în speteaza fotoliului. Îâhh! mai scăpă el, gâtuit, cu inima ţăndări, auzind ţârâitul telefonului, zvârlindu-l în picioare. Da! Alo, da! se zburli în receptor, venindu-şi în fire, chiar dacă mai simţea o venă zvâcnindu-i pe la tâmplă.

— Mituş, bitule, ce faci?

— Bine. Stau. Mă uitam la televizor. Ce să fac Silviuţa, mă gândeam şi eu, aşa, aiurea, nici nu ştiu la ce. Aşa, în general.

— Te-ai trezit de mult? Ai mâncat?

— Daa… răspunse, uitându-se la ţâşnitoarea de noroi, care dădea semne de plictiseală, începând să se potolească încet.

— …direct acolo. Am vorbit eu cu ei. Să nu uiţi, da?

— Da, bine. Micul puhoi din adâncuri se vlăguise, își pierdea culoarea, abia mai horcăia, surd, agonizând convulsiv, albindu-se la faţă, până ce, sleit de sine însuși, îngenunche.

— Bine, atunci. Vorbim când ajung acasă. Te pup.

— Paa… Mândrul monstru bălos, fleşcăit, zăcea întins la picioarele oamenilor. În urma lui îşi făcea loc, plăpând, zglobiu, temător şi curios, un firicel de apă. Unul dintre cercetători, sau poate era unul dintre specialişti, nu s-ar putea spune cu precizie, întrucât era mânjit din cap în picioare de noroi, întinse, cu o mână tremurândă, o cană sub firicelul de apă. Zăbovi aşa două, poate trei secunde, nu mai mult de patru, oricum, dar se părea că trec veacuri peste veacuri, nesfârşite. Duse cana la gură, şovăind, dar fără să tremure. Momentul de încordare paroxistică sta să explodeze, tensiunea extremă plutea în aer, molipsindu-l chiar şi pe operatorul de imagine, chiar dacă numai

pentru o clipă. Timpul se opri, suspendat, anulat. Cerul încremeni şi el. Şi se prăbuşi peste ei mântuirea. Da, izbăvirea se citi în ochii temerarului om, mai întâi în cel stâng, apoi în cel drept, atacat de o întârziată picătură de transpiraţie, apoi în grimasa fericită ce-i întinse gura şi, în cele din urmă, triumfătoare, lăţită pe întreg chipul. Victorie! Dulce victorie, gustul tău e îmbătător. Feţe, zâmbete, priviri şi chiar oftaturi sufereau o transmutaţie sub aripa fericirii. Cerul răsuflă din rărunchi, uşurat. Timpul îşi reveni în funcţie. Viaţa însăşi mergea înainte.

Dumitru se aşeză pierdut în fotoliu, rămânând extaziat în faţa televizorului chiar şi în timpul reclamelor ce urmară documentarului. Circuitul apei în natură, gheţari, optzeci la sută apă, roua de dimineaţă, zăpezile de altă dată, ba chiar şi cele de pe Kilimanjaro, Romeo şi Julieta, arca lui Noe, toate acestea, şi încă multe altele, precum silueta unei iubiri de primăvară, se perindau prin mintea sa. Apa, apa e totul, s-o smulgi din adâncul pământului, o, ce menire înaltă! Apa, apa înseamnă viaţă. Asta merită orice!

Ehei, dac-aş avea două de ani, câte aş mai face! Dar nu-i timpul pierdut, chiar dacă n-o putea lua de la capăt, erau destule de făcut. Ceva frumos, ceva înălţător, ceva util, ceva interesant, care să facă lumea să tresare cu înfiorată admiraţie. Trebuie să mă gândesc la un lucru mare, îşi zise hotărât. Nu-i vorbă, nu se putea spune că n-a avut parte până acum de fericiri: avea admiraţia colegilor, stima şefilor, încrederea prietenilor, dragostea Silviei, avea şi doi copii, Alexandra, cunoscută creatoare de lenjerie de damă, care nu lipsea din paginile marilor reviste de pe la noi, şi Adrian, care, deşi abia împlinise treizeci de ani, era mâna dreaptă a preşedintelui Partidului Reformei Naţionale, cu mari perspective de a intra în Parlament la viitoarele alegeri. Sentimentul plăcut că nu trecuse prin viaţă nevăzut şi neauzit, fără a lăsa nimic în urma lui, îi anima sufletul. Chiar şi teiul pe care-l plantase el singur, din proprie iniţiativă, treizeci de ani în urmă, în parcul Titan, crescuse viguros şi poate că bucurase pe cineva cu umbra sa înmiresmată, sau poate alinase cuiva vreo boală cu florile sale. Îl vizitase mai rar în ultima vreme, dar îşi promise că de acum avea să-l vadă mai des. Şi câte aş mai putea face încă, doar sunt în putere. Legănat de un plăcut simţământ, de o speranţă măgulitoare, fantoma unei glorii, Dumitru îşi reluase plimbarea prin casă. Mantia-i de pe umeri, ţesătură de vise, uzurpată de un frigider. Diademele din

coroana-i regească, sclipind a geniu – pahare goale, sceptrul înţelepciunii – o biată telecomandă, tronul – un scaun.

Îşi aminti deodată, dar fără să se cutremure, că spre seară avea să-şi revadă, la o mică petrecere, cei doi copii. Hotărâse, la sugestia Silviei, să sărbătorească pensionarea lui de două ori, odată cu colegii de la firmă, şi apoi, aparte, într-un mediu rafinat, doar cu familia alături.

Şi a fost o petrecere pe cinste, constată el a doua zi. Se trezise lin, întârziind în pat un timp. Odată cu el făcu ochi şi migrena. Şi Alexandra şi Adrian se bucurau pentru el, invidiindu-l un pic pentru tihna de care avea să aibă parte. S-au simţit bine aseară, o adevărată familie. Îşi făcu toaleta, gustă ceva de prin frigider. Parcă nevasta lui Adrian eram cam încordată, dar la fel de drăguţă şi de fermecătoare. Se aşeză la biroul care de atâtea ori i-a fost alături, prieten tăcut, când vreun proiect năbădăios îl obligase să pângărească liniştea căminului său cu nedumeriri contabile. Iar Alexandra, cât de frumos se bronzase sub soarele Greciei, profitând de clipele de răgaz oferite de turneul de prezentare a ultimei sale colecţii, Khalos Divina, adică frumuseţe de vis, după cum îi explicase ea. Stătea cu o mână proptită în tâmplă, privind absent peste vraful de documente ce zăcea pe birou, peste cărţile din bibliotecă, peste salcâmul din curte, cu ramurile ciuntite, ca să nu-i bată în geam, peste decolteul reţinut al nevestei lui Adrian, peste fericirea Silviei de a-i vedea din nou pe toţi împreună. Parcă şi Adrian era ceva mai tăcut decât îl ştia el. Dacă până acum nu pierdea niciun prilej de a-şi manifesta exuberanţa în privinţa noilor proiecte ale partidului sau ale noilor afaceri puse pe picioare cu preşedintele Păstrare, ieri vorbise doar vag despre politică şi afaceri, de fapt cam vorbise în doi peri toată seara. Nu observase asta atunci, atent la proiectele Alexandrei, care se chinuise să-l facă să perceapă diafanul vaporos sclipitor, cu alură de inefabil ce se desprindea din noile sale creaţii şi insistase să-i împărtăşească din secretele viitoarei ei colecţii de iarnă-primăvară, Wings of Brâncuşi, care avea să fie diamantul cel mai sclipitor din coroana celor treizeci şi cinci de ani pe care avea să-i împlinească peste patru luni. Dumitru îşi aminti şi de Jenică, soţul fiicei lui, care o luase în căsătorie cu trei ani în urmă şi faţă de care resimţea şi acum o neliniştitoare repulsie, pentru că, deşi Jenică era acum ditamai directorul unui post de televiziune, nu putea uita că vreo doi ani după Revoluţie acesta se ocupase de o firmă de pompe funebre,

care făcuse vâlvă prin Bucureşti, întrucât încurcase în vreo două rânduri corpurile neînsufleţite ale unor nefericiţi, rudele defuncţilor paralizând pe marginea gropii la descoperirea macabrei inversări.

O plictiseală zbuciumată îi mişuna prin vene. Ar fi vrut să facă ceva, dar nu găsea nimic care să i se pară pe măsura energiei ce o simţea mocnindu-i în corp. La orice lucru s-ar fi gândit, îl găsea pe dată nemulţumitor. Bătea darabana peste un vraf de hotărâri de guvern, cu sentimentul că-şi pierde vremea. Tropotea pe loc dintr-un picior, cu ochii spre fereastră, dar cu privirea cătând spre o zare nevăzută. Îşi aprinse o ţigară şi, căutând o scrumieră, trecu în camera de zi. Văzând televizorul, îşi aminti de oamenii din deşert şi de apa ascunsă. Zăbovi cu amintirea asupra lor, meditând surd. Îşi făcu loc în fotoliu. Se văzu cu închipuirea străbătând deşerturi întinse, cercetând cu ochi scrutători, atent, oprindu-se hotărât şi indicând dintr-o mişcare a braţului loc după loc, din care aveau să răsară izvoare cristaline. În urma lui deşertul se însufleţea, viaţa se înfiripa. Aşezări omeneşti se ridicau una după alta. Cine ştie, poate chiar destinul omenirii s-ar fi putut schimba. Dar pentru el era cam târziu să-şi schimbe meseria. Se ridică în picioare, cuprins de un dor nebun de aventură, de aventură rodnică, pusă în slujba omenirii. Să-ţi închini viaţa pe altarul progresului umanităţii, asta da! Iată ce pot face unii oameni. Iată ce aş fi putut face şi eu. Ei, dar nu toţi pot fi aşa. E nevoie şi de contabili. Ce s-ar face lumea fără ei? Iată că el alesese această meserie, mai puţin atrăgătoare, dar şi ea cu demnitatea ei. El alesese să fie contabil, îşi sacrificase poate o intrare furtunoasă în istorie, pentru ca alţii, liniştiţi că lumea e pe mâini bune, să se poată dedica – cu trup şi suflet – înaltei lor chemări. Pe undeva ajutase şi el progresului, asta sigur. Modest, e adevărat, dar bob cu bob se umple baniţa. Era şi el o rotiţă în mecanismul umanităţii, viaţa sa nu era de izbelişte. Se simţea ocrotit, parcă asupra lui se pogorâse privirea divină. Zâmbea mulţumit, cu o nostalgie difuză plutindu-i în ochi. Avea certitudinea că undeva exista un lucru destinat lui, căruia să i se dedice, de acum încolo, cu toată fiinţa sa, din toate puterile. Nu reuşea să-l numească, să-l găsească printre gânduri, dar certitudinea sa nu slăbea. Nu avea nicio îndoială.

Cu un freamăt febril, pe care-l simţea de data asta spornic, fiind sigur că va da roade, se puse în mişcare. Avea în cap să se descotorosească de toate hârtiile şi actele care nu-i mai erau de folos, să facă ordine prin toate sertarele biroului său, să vadă ce merita să fie

păstrat şi ce nu. Zăbovi asupra lor mai mult decât îşi închipuise. Zăceau acolo, pe lângă tot soiul de nimicuri odată importante, şi scrisori, bileţele, fotografii, vederi şi altele înrudite, din cele care te fac să-ţi aduci aminte, cu o nostalgie inevitabilă, desigur, de nebuniile tinereţii, de valurile maturităţii. Cineva cu mai multă imaginaţie ar fi putut găsi printre ele elementele structurante ale unei inedite biografii a lui Dumitru, accentuând, de exemplu, nota de duioşie adolescentină ce o respirau rândurile unei înfocate admiratoare: „Eşti un vis de dimineaţă când soarele se strecoară insidios printre storuri”. Sau siguranţa degajată de concizia rândului: „Jethro Tull – neapărat”. Un scriitor postmodernist rafinat ar fi putut desigur să fabrice vreo două duzini de romane doar plecând de la rândurile: „HG noi prevederi contab / mâine seminar – pentru Barbu = fântâna univ. 13”. Litere, cifre, semne, imagini, toate povestind o viaţă de om, treceau prin mâna lui Dumitru. O lacrimă biruită cu greu, un zâmbet, o grimasă, o licărire a ochilor, o încruntare, una după alta, sau chiar împreună, povesteau o viaţă de om, trecând peste faţa lui Dumitru. Povestea trecerii sale prin viaţă, cu iubiri şi renunţări, chipuri şi locuri, experienţe cotidiene pline de autentic, se depăna, în fracturi pline de sens, făcând să se ridice un morman de hârţogăraie. Chibzuind o clipă, Dumitru văzu că va avea nevoie de ceva mai încăpător, poate un sac, în care să arunce acest balast. Unele relicve se opintiseră din greu în sentimentele lui, câteva reuşind chiar să scape dezastrului, dar cele mai multe sfârşiră dezonorant, pe fundul sacului. O clipă de glorie, fulger mândru ce le scoase din negura amintirilor pentru a le arunca în bezna nemiloasă. Un biet sac de gunoi, ghena din fundul curţii, groapa de la marginea Bucureştiului: iată destinul lor viitor. Doar întâmplarea va decide mai departe – cu puţin noroc, ar putea ajunge materie primă pentru un sul, două, de hârtie igienică. Cu puţin mai mult noroc, ar putea ajunge, în această ipostază, chiar în casa lui Dumitru, revenire spectaculoasă dar oarbă. Sau ar putea ajunge între coperţile unei mari cărţi, dar pentru asta ar fi avut nevoie într-adevăr de un mare noroc. Mai degrabă ar putea deveni o biată pagină ordinară, trebuind să suporte, Dumnezeu ştie cum, dezamăgirea de fi mâzgălite de vreun scrib cu ifose. Sau, dacă steaua lor a fost norocoasă, s-ar împrăştia în vânt, cenuşă sau nu, ducând mai departe, cine ştie prin ce locuri, mesajul lor obscur.

Dar Dumitru nu avea abilităţi pentru a face şi desface destine, iar imaginaţia sa nu era antrenată nici pentru un maraton, nici pentru

o cursă de o sută de metri. Ochii se opriseră mai îndelung asupra unei vederi de doi lei, înfăţişând ceva mănăstiri din nordul Moldovei. Fără crâcneli, fără eforturi, îi reveni atunci în faţa minţii visul său de licean sfios de a se face preot. Vârtejul vieţii, vremurile învolburate şi tulburi au exilat acest vis în cotloanele uitării. Îşi aminti cum a renunţat la el, mai mult de nevoie, întrucât în două rânduri picase examenul de admitere la Teologie. Nu că n-ar fi avut vocaţie sau n-ar fi studiat îndeajuns, dar vocea sa nu prea agrea mirosul de tămâie. Astfel, se gândise el atunci, dacă nu putea să păstorească suflete, măcar să se îngrijească de bani. Așa că, după încă vreo doi ani de examene, deveni student la ASE.

Iar acum, om realizat, împlinit şi fericit, stătea cu ochii pironiţi pe imaginile acelor templuri ale divinităţii creştinilor ortodocşi, cu sufletul întors spre ceea ce este de nenumit şi de nerostit, cu corpul gârbovit și cu mintea tocând gânduri noi despre idei vechi. Nimic nu se pierde, ce minune să dau peste vederea asta tocmai acum, vorbi în sine. Dar nu e întâmplător, toate se leagă. Aş fi putut-o arunca. Extraordinar! Domnul Dumnezeul meu, de ce nu m-ai părăsit? Eu te-am uitat. Mare e slava Ta, Doamne, făcătorul lumii! O lume întreagă se refăcea în mintea sa. Sentimente care până atunci zăcuseră în subteranele sufletului său deveniră conştiente de fiinţa lor, şi, rupând lanţurile ce le ţintuiseră atâta amar de vreme, îşi cereau drepturile, ieşind la lumină. Gândurile i se îmbulzeau la poarta minţii într-un iureş învălmăşit, agitându-se şi călcându-se în picioare. Toate trăgeau să treacă hotarul realităţii şi împlinirii, când deodată, unul mai vajnic se proţăpi înaintea cugetului său, cu mâinile în şolduri, cu ochi triumfători: „Ei, ce mai aştepţi, iată-mă”. Şi atunci, luminându-i-se parcă mintea, Dumitru strigă: Ierusalem! Ierusalem!

Cu mişcări ferme, fără gesturi de prisos, de parcă fiecare fărâmă a fiinţei sale îşi ştia rostul, înseninat de certitudine, animat de fiorul revelaţiei, veni repede de hac mormanului de maculatură. Ştia sigur ce voia să păstreze, ce avea să-i mai fie de folos şi ce nu. Icoane sfinte i se perindau prin faţa ochilor, respirând aerul mântuirii, cuvinte sacre murmurate în gând, străpungând timid dumnezeirea. Îngrămădi în sacul generos tot ce era de prisos şi coborî în curte, ca să-l arunce.

— Bună ziua, domnu' Dumitru! sâsâi în spatele său, înspăimântându-l pentru o secundă, glasul, recunoscut cu întârziere, al vecinei de etajul trei, Saveta.

— Săru’ mâna! se întoarse el. Ce faceţi? zise, în timp ce zărea faţa bătrânei iscodindu-l avid. Saveta asta era o cucoană stafidită, dar fandosită, de vreo şaptezeci de ani, şi care avea întotdeauna o poveste macabră prin buzunare. Aflase că venise de prin Chişinău, pripăşindu-se prin Bucureşti dinainte de-al doilea război şi mâncase viaţa celor trei soţi ce-i avusese. Şi că-i storsese pe toţi trei până la ultima picătură de vlagă, sleindu-i de putere prin apucăturile ei nesăţioase, de se minuna lumea cum nişte bărbaţi aşa de zdraveni, falnici, au încăput în nişte sicrie de copii. Mai cleveteau nişte cucoane de prin cartier că şi acum îi mai dau ghes păcatele tinereţii şi că de aia primeşte studenţi în gazdă sus, în cămăruţele din pod.

— Stăm şi noi puţin la umbră, că-i mare zăpuşeală în casă, de nu te mai poţi respira în voie, răspunse repede Saveta, care stătea pe băncuţa din fundul curţii, făcându-şi vânt cu un evantai schilodit de vreme. Stătea tolănită, cu capul plecat pe umărul stâng şi cu picioarele larg desfăcute, întinzând poalele capotului străveziu, care ameninţa să cedeze. Dumitru se gândi să termine discuţia cât mai grabnic, ca nu cumva capotul buclucaş să-l pună în faţa dezastrului.

— Ce să-i faci, cu căldura asta… săru-mâna, doamnă, se precipită şi făcu stânga împrejur, aruncând o privire scurtă către Saveta.

— Da’ ce-ascundeţi acolo, domnu’ Dumitru? răsări deodată cucoana în ceafa lui, speriindu-l de-a binelea, că aproape îngheţă.

— Păi, am… nişte…

— Aţi auzit ce-au păţit soţii Sterescu? Nenorocire, săracii de ei! îi curmă vorba Saveta, întinzându-şi pieziş capul înspre el, că se dădu involuntar un pas înapoi. Să te ferească Dumnezeu dintr-astea, şopti bătrâna, proptindu-l cu un ochi şleampăt. Dumnezeu nu cu paru’ bate, aruncă ea cu o voce misterioasă şi o strâmbătură vicleană, aşteptând efectul. Dar cum trecură vreo câteva secunde de tăcere, în care Dumitru cântărea dacă e mai bine să-i întoarcă pur şi simplu spatele sau să facă pe politicosul, tot Saveta urmă:

— O ştiţi pe fata lor, nu? Pe Amelia? Cu păru’ ăla de actriţă, cu ochii verzi, şerpoaica, cu fund ţâfnos? Hai, c-o ştiţi, nu-i aşa? rânji ea, întorcându-se spre el cu ochiul sănătos, un abis strălucind verzui.

Amelia era o puştoaică de vreo optsprezece ani, Dumitru o mai vedea uneori plimbându-şi câinele sau venind seara acasă însoţită de un băiat slăbuţ, cam blonduliu dacă văzuse el bine. Soţii Sterescu se mutaseră în vilă doar de vreo doi ani şi el nu schimba cu ei decât

replicile inevitabile de salut. Nici nu ştia dacă fata, frumuşică, e drept, terminase sau nu liceul.

Ce dracu' vrea nebuna asta de la mine? se miră el, rostind:

— Da' ce s-a întâmplat? Şi iar către sine, înciudat: Da' prost mai eşti, nu puteai să-i spui că te grăbeşti?

— Păi, uite că avea şi ea, ca toată lumea, un drăguţ, unul spălăcit şi pirpiriu, că te şi miri de unde a avut putere… de… Ei, şi uite aşa, una, alta… da' domnu' Sterescu nu prea avea ochi buni pentru el, că ştiu eu că-i tot dădea zor fetei să-şi vază de învăţătură, s-o lase mai moale cu sfrijitul ăla, ca să termine întâi şcoala. Şi că nu-i de ea, că e de oameni săraci, de le umblă vântu' prin buzunare.

Zicând astea, Saveta îi făcu cu ochiul, fluturându-şi vârtos capotul, împrăştiind un aer clocotit, urmă:

— Şi Amelia că hâr, că mâr, dar până la urmă le zice că, uite, m-am despărţit de Cristian, că şi aşa nu aveam timp, că am de dat bacoloriatu' şi a fost linişte un timp. Până acu' vreo săptămână, când i-a lovit unde nici nu se aşteptau.

— Cum? Ce? îngăimă sugrumat Dumitru, căscând ochii larg pentru a scăpa de greutatea ce-i apăsa pieptul.

— Da' şi madam Sterescu, zău aşa, ce femeie e asta, chiar să nu-şi dea seama… atâta vreme… decât când a fost prea târziu şi n-au mai avut săracii ce să facă.

— Da' ce s-a întâmplat? se zburli Dumitru înspre femeie, nerăbdător.

— C-au aflat toată tărăşenia: madam Sterescu tot vedea că Amelia se gălbejea pe zi ce trece, nu-i pria nimic, da' tot se îngrăşa văzând cu ochii. C-o fi de la stresu' ăsta, că s-a surmenat fata de-atâta citit şi că ar trebui să-i facă nişte analize, că prea e palidă fata. Da' Amelia nu şi nu, că n-are timp de spital, să treacă întâi examenele şi-şi revine ea după aia… Ei, şi s-au ciondănit ele o zi, două, dar la spital tot au ajuns. Şmechera de Amelia făcuse ce făcuse de-a rămas borţoasă.

— Amelia? clămpăni buimac Dumitru. Şi madam Sterescu?

— Păi, ce era să facă biata femeie? Că era în luna a şaptea, cale de întors… Ea se întâlnea pe ascuns cu sfrijitu, dom'ne. Aranjase cu o colegă ca s-o ferească de mă-sa şi uite aşa, îşi vedeau mai departe de treabă. Dracu' de fată i-a dus de nas, de zici că făcuse şcoală, nu glumă. Ce-o fi fost în capu' ei, cine ştie… uite că nu i-au ieşit zilele la numărătoare şi acuma a dus-o domnu' Sterescu la ţară, la taică său, ca

să nu se mai facă de râsu' lumii pe aici. Că lumea e rea, domnu' Dumitru, cine ştie ce mai scorneşte şi le face poznă mare.

— Bine că nu s-a terminat mai rău, Doamne fereşte! O să dea bacalaureatul la toamnă, sau la anu' că nu-i moarte de om. Da' cu… Băiatul ce zice?

— Sfrijitu'? zice că e lulea după Amelia, că el vrea să se ia cu ea, da' domnu' Sterescu zice că dacă-l vede prin faţa ochilor îi mănâncă inima de viu.

— Ce chestie, hârâi răgușit Dumitru, care uitase pentru ce coborâse în curte. Stătea nedumerit în soare, uitându-se chiorâş la Saveta, hoaşca dracului, mi-a stricat toată ziua, dar nici nu se îndura să se îndepărteze, parcă ar fi aşteptat să se mai întâmple ceva. Şi nenorocita aia, nu putea şi ea să ia o pastilă sau să-i spună la sfrijit să-şi tragă ceva pe…

— Da, domnu' Dumitru, ca să vezi ce poa' să facă omu' la tinereţe… Chestiile astea tre' făcute cu cap, nu? susură leneş Saveta, cu un glas dulceag, plimbându-şi ochii aburinzi peste el.

A dracu' babeta, tot la prostii-i capu', te pomeneşti că şi-o mai trage cu câte unul, se miră Dumitru. Zăbovi o clipă cu privirea peste formele ei lăbărţate, când, întâlnindu-i ochii, ceva îl zgâlţâi atât de tare că aproape se trezi cu curul în pământ.

Ptiu, putoarea dracului! mai avu putere să gândească şi scuturând spasmodic dintr-un umăr, intră înapoi în clădire înainte de a-şi termina gândul. Abia ajuns în casă realiză că purtase după el sacul ce trebuia să-l arunce. Doamne iartă-mă, a înnebunit de tot lumea asta. Ce nenorocită, săraca fată, bieţii părinţi.

Gândul la sarcina ascunsă a Ameliei nu-i dădu pace multă vreme. Acum o vedea mai bine pe fată cu ochii minţii, amintindu-şi chiar că se întrebase odată, zărind-o îmbrăcată mai provocator, ce dracu' mănâncă fetele din ziua de azi de arată aşa. Ba chiar îşi aminti cum auzise într-o seară, în grădiniţa din spatele vilei, nişte chicoteli înfundate, ba parcă erau nişte gâfâieli cu greu reprimate, îşi dădu seama acum, căci atunci nu le dădu prea multă atenţie.

Ar fi dorit să fi putut vorbi cu soţii Sterescu, să le spună o vorbă, să le aline durerea, să-i împace, să le vorbească despre bunul Dumnezeu, despre infinita sa bunătate. I-ar fi plăcut să fie mai aproape de ei, de fata lor, să fi putut preîntâmpina aşa o nenorocire sau măcar să fie capabil să-i ajute cu un sfat. Dar oare ce-ar fi putut să le spună?

El, un contabil. Ei, dar glasul suferinţei e acelaşi pentru toţi oamenii, Dumnezeu nu se uită dacă eşti contabil sau lăcătuş, el vede în sufletul tău. Un sentiment de pioşenie îi picura în suflet, o durere la gândul suferinţei din lume îi rodea inima, o rugă nerostită încă îi dădea ghes, o întrebare neruşinată căuta să i se furişeze în minte.

Nenorocirea de lângă el îl bântui aproape toată ziua, însă gândirea nu reuşea să dezlege ghemul încâlcit în care se găseau prinse atâtea nedumeriri, speranţe, regrete, amărăciuni, revolte timide. Spre a se limpezi, aproape sufocat de tumultul din interior, căruia nu-i putea da un nume, şi pentru că simţea că nu putea decide clar ce simţea cu adevărat, ieşi afară, gândindu-se că o plimbare prin oraş l-ar putea linişti. Fără să-şi dea seama când, ajunse în Kogălniceanu, muncit de gânduri. Îşi cumpără un ziar, Independenţa, mai mult cu speranţa de a citi ceva ce i-ar putea capta interesul decât din dorinţa de a afla ce se mai întâmplă în ţară. Se opri pe o bancă din Cişmigiu, la umbră, îşi aprinse o ţigară, începând să răsfoiască ziarul. Chipul prim-ministrului se iţea cu regularitate, din trei în trei pagini, serios când vorbea despre criza irakiană, optimist surâzător când venea vorba de avantajele oferite tinerei generaţii şi de-a dreptul vesel când amintea de ultimul sondaj de opinie. Mai citi despre tot felul de oameni, prezentate drept mari vedete şi despre cum îşi cumpărau tot felul de telefoane sau parfumuri şi după trei-patru minute epuiză cele 16 pagini. Stinse ţigara cu vârful pantofului şi să lăsă pe spate, privind către cele câteva bărci care pluteau pe apă, cărând cupluri de adolescenţi îndrăgostiţi care se priveau în ochi cu licăriri umede. Pe banca din dreapta lui, o pereche de tineri, cam la vreo 25 de ani, şuşotea misterios, cu capetele aplecate unul către altul, dând impresia unui conclav zglobiu al iubirii. Câteva frânturi din sporovăiala lor ajungea la urechile lui Dumitru, care să vrea devenise atent. „… furat timpului”, „e mai ieftin ca în ţară, oricum”, „ne mai trebuie câteva…”, „… şi dacă şi ninge”. Treptat, încordându-şi tot mai tare auzul, Dumitru îşi dădu seama că tinerii vorbeau despre planuri de Crăciun. Nu reuşi să desluşească toate variantele care le stăteau la dispoziţie, dar află că una dintre ele era să se ducă la Viena, dacă vor fi găsit de la cine să mai împrumute câteva milioane de lei. Îşi aminti de prima lui vizită în oraşul lui Mozart, tot pe vreme de iarnă. Gândul îi zbură apoi la străduţa din Barcelona pe care se afla hotelul la care delegaţia firmei trăsese timp de o săptămână, pe timpul unor cursuri internaţionale despre taxe şi impozite. Îi reveni în

minte fata care servea la barul hotelului, o spanioloiacă focoasă, cu ochi alunecoşi. Pusese atunci pariu cu ceilalţi colegi, bineînţeles la fel de beţi ca şi el, că până la plecarea din Barcelona o va face cu Fernanda. Evident că pierduse pariul, dar în sinea lui tot mai era convins că dacă şi-ar fi pus ambiţia, l-ar fi câştigat. Încet-încet, îi fluturară prin faţă imagini din colţuri de lume felurite, chipuri fără nume, adieri de străzi străbătute în fugă şi pâlcuri de turle. Treptat, făcându-și loc prin noianul de amintiri şi trăiri, ca o sământă ce încolţise şi acum îşi cerea dreptul la viaţă, nostalgia unei călătorii nefăcute, dar care îi apărea tot mai limpede că o dorise de fapt inconștient toată viaţa lui, străbătu către lumina gândirii. Călătoria la locurile sfinte, apropierea de Dumnezeu şi împăcarea cu sine, care arseseră mocnit în jarul sufletului, fără a se stinge vreodată, deşi el, acum o ştia, încercase toată viaţa să fugă de ele, îi apăreau acum limpede. Devenise, în câteva minute, sigur că de fapt tot zbuciumul din ultima vreme, neliniştea şi rătăcirea aveau să ia sfârşit când va avea curajul să-şi împlinească visul. De fapt, parcă toată viaţa lui nu fusese decât o prelungită amânare a aceste împliniri, un perpetuu preambul. Un freamăt proaspăt, din sânge nou, îi curgea prin corp şi îi răzbătea sufletul. Simţea deja cum i se îndreaptă umerii, privirea devine mai hotărâtă, ochii mai luminoşi, iar mâna mai fermă. Era timpul să-şi ia soarta în mâini, să-şi decidă viaţa. Cu pasul ferm, străbătu parcul, îndreptându-se către Magheru, unde ştia că sunt mai multe agenţii de turism, gândindu-se că va găsi la vreuna dintre ele o ofertă pentru o excursie sau un pelerinaj la locurile sfinte.

Renunţă însă după primele două încercări, întrucât îşi dădu seama că excursiile la Ierusalem se organizează doar în preajma Paştelui, şi oricum, la o analiză mai atentă, descoperi că nu i-ar fi prins prea bine să meargă cu gloata. Era vorba despre ceva ce ţinea de intimitatea sa sufletească şi nu credea că ar fi fost potrivit să împărtăşească cu nimeni acest dor al său, ca nu cumva, ştiind mai mulţi de el, să-şi piardă din sfinţenie şi din valoare. Fetele de la agenţii îl sfătuiră că ar fi mai bine, dacă nu vrea să aştepte până la Paşti, sau până la Crăciun, dacă va avea noroc, era să meargă pe cont propriu. Odată ajuns acolo, îi va fi uşor să se descurce, o mulţime de ghizi de ocazie, dar totuşi buni cunoscători, fiind oricând gata să ajute pe oricine.

Se hotărî de aceea să se întoarcă acasă, pentru a se gândi

limpede când va fi cel mai bine pentru a pleca spre locurile sfinte, ce i-ar trebui să ia cu el şi cam cât ar putea să stea, pentru că nu dorea nici ca Silvia să-l însoţească, dar nici s-o lase singură prea multă vreme, de teamă ca plecarea lui să nu fie interpretată ca o fugă, ca o abandonare sau ca o încercare de a evada de lângă ea. Trebuia să-i explice motivele care l-au determinat la o asemenea hotărâre, care fără doar şi poate, neanunţată de nimic, ivită brusc din negura sufletului, ar putea să apară celorlalţi ca un semn de nebunie.

Dar nu avea să ia prea multe după el, doar nu pleca într-o vacanţă sau într-o excursie. Era o vizită doar pentru sufletul său, pentru a se reculege şi a se împăca, a-şi găsi liniștea şi a trăi în pace şi seninătate anii bătrâneţii. Pentru a se accepta pe sine şi pe ceilalţi, pentru a accepta tot ce-i va dărui viaţa şi a gusta din plin bucuriile şi tristeţile pe care Dumnezeu va găsi de cuviinţă să i le pregătească. Aşa că o geantă de voiaj cu câteva lucruri de schimb îi va fi de ajuns, iar pregătiri speciale nu avea de făcut. Sufletul îi era copt şi nerăbdător, iar asta era de fapt tot ceea ce conta. Putea pleca oricând, chiar şi în seara asta, după ce îşi va fi luat rămas bun de la Silvia. Gândi de aceea că ar fi bine să plece cât de curând se putea şi după ce telefonă la o agenţie pentru a vedea cu ce linie aeriană ar fi mai convenabil să zboare, se hotărî să plece chiar în lunea asta. Nu îşi făcu încă rezervarea, aşteptând să vorbească şi cu Silvia, mai mult pentru a o nu ofensa punând-o în faţa faptului împlinit, ca şi cum i-ar fi negat orice legătură cu destinul lui. Se interesă la ambasadă pentru a vedea dacă va putea rezolva formalităţile până luni. Nu era niciun pericol în acest sens, date fiind natura călătoriei şi statutul său social şi material, îi spusese omul de la ambasadă, dar un răspuns sigur îl va afla când se va prezenta la ambasadă, ceea ce ar trebui făcut cât mai repede, în acest caz.

Spre seară, când sosi Silvia, el se hotărâse deja că avea să plece luni, dacă totul decurgea bine la ambasadă. Nevastă-sa căscă mai întâi ochii, apoi lăsă să-i scape maxilarul în jos, înainte de a pricepe despre ce era vorba. Dumitru începu să-i explice, destul de stângaci, pentru că surescitarea pe care o simţea în vene nu îi lăsa răgazul să-şi găsească vorbele potrivite ca s-o facă să înţeleagă că plecarea lui nu era semnul veştejirii iubirii și nici dorinţa de a cunoaşte pe altcineva. Nu, nu era vorba că se plictisise lângă ea și nu era adevărat că se grăbea să plece special pentru ca ea să nu poată să-l însoţească. Toată viaţa am râvnit

la ceva legat de Dumnezeu fără să-mi dau seama. Am fost prea ocupat cu mărunţişurile vieţii şi acum mă simt de parcă aş fi făcut un păcat uitând de El atâta amar de vreme, înţelegi? Ochii Silviei, larg deschişi, urmăreau cu încordare spusele lui, fără a da vreun semn că pricepea ceva, că era de acord sau că se împotrivea. Pe măsură ce el vorbea despre datorie, nevoia de a-şi afla pacea sufletească, năzuinţe zăgăzuite care acum ţâşneau la suprafaţa sufletului şi îl îndemnau să se caute pe el însuși, să afle şi să cunoască această parte din el care prea mult stătuse în beznă, ea realiză că nu avea la îndemână nimic cu care să-l facă să renunţe, pentru că pricepu dintr-odată, el era deja hotărât, iar această explicaţie nu era ca să-i ceară ei vreun sfat, ci pentru a se convinge pe el, încă o dată, că proceda cu îndreptăţire. Revolta iniţială, împănată de dezamăgire furioasă şi uluire, sentimentul că trăise o viaţă întreagă într-o farsă, se transformau încet, văzându-i privirea arzătoare şi auzindu-i glasul sugrumat. După o clipă de vagă iluminare în semiobscurul sufletului, destul pentru a i se arăta o compasiune nedesluşită, într-un moment de înţelegere subită, empatic, de care doar sufletele înrudite prin nostalgia unui dor uitat şi nestins sunt capabile, Silvia avu revelaţia suferinţei celui de lângă ea, suferinţă mută atâta vreme, înlănţuită în trecerea anilor.

Acum nu i se mai împotrivea, încercând, îndărătnică, să afle cu ce greşise pentru a-l face să-şi piardă minţile acum la bătrâneţe. Simţea cum ceva îi poartă sufletul mai aproape de al lui, începea să-l privească altfel, să-i înţeleagă ezitările şi slăbiciunile pe care i le suportase atâţia ani. Acum vedea viaţa lui cu totul altfel, totul căpăta o nouă lumină, ca şi cum, sub un soare de amiază, fiecare frântură a vieţii lui se dezvelea, arătându-şi faţa adevărată. Acum, înţelegându-l deodată în fiinţa lui din scoarţă în scoarţă, şi iubirea ei îşi sporea flacăra. Dorinţa de a-l îmbrăţişa, ca în prima tinereţe, într-o nouă dragoste reînnoită, îi puse braţele în mişcare, cuprinzându-i capul într-un gest ocrotitor. Privindu-se în ochi, înţeleseseră amândoi fără cuvinte că această clipă pecetluia o fericire comună şi se topea, la focul iubirii, în legământul unei veşnicii.

Tinereţea le dădu târcoale amândurora în acea noapte. Un freamăt febril zvâcnea în sângele lui Dumitru, apăsându-i plăcut corpul şi însufleţindu-i muşchii. Neuronii, vibrând într-o efuziune agitată, îi struneau gândurile către tărâmuri nebătute şi viziuni măreţe. Sub mâna unei alchimii subite, furnicarul de gânduri plămădea noi cărări

ale destinului, cohorte de învăţăcei sau frunţi încleştate în meditaţie. Mintea urzea din pure posibilităţi închipuiri îmbrăcate în haina cugetării.

Dimineaţa aduse cu ea o prospeţime ce-l făcea să se simtă din nou în putere, cuprins de o vigoare nouă care-i pompa optimist în trup şi suflet. Nerăbdarea şi speranţa făcură ca timpul să se scurgă pe nesimţite, astfel că foarte curând se trezi îmbrăcat, în maşină, gata să meargă la ambasadă. Acolo, întrebările uzuale şi restul formalităţilor au decurs fără niciun fel de poticneli sau priviri scrutătoare. O simplă rutină, aşa că în scurt timp strânse mâna ofiţerului de la serviciul de vize şi, cu fericirea brăzdată pe chip, era deja în stradă. Sentimentul că se apropie de o răscruce a vieţii, care va aduce cu sine o nouă aşezare, în care fericirea şi liniştea să poată prinde rădăcini, îl făcea să spere că anii ce vor veni vor avea parte de culori mai vii şi mai calde, îl făcea să privească la oamenii de lângă el mai împăcat, mai îngăduitor şi mai încrezător. Mai era un mic pas şi doar câteva zile până în clipa care avea să-l aducă mai aproape de Dumnezeu, de el şi de oameni.

Deşi ştia că ar putea să-şi facă rezervarea la avion şi prin telefon, nerăbdarea şi surescitarea îl determinară să meargă să ia cu mâna lui biletul, simţind că dacă îl ţine între degete călătoria era mai aproape de împlinire.

Parcă undeva între Universitate şi Arhitectură, iar după ce luă biletul de la firma ce-şi avea sediul pe Magheru, se hotărî să mai meargă un pic pe jos, căci preaplinul inimii nu-l îndemna să revină repede acasă. Parcă dorind să-şi savureze bucuria, ca toată lumea ce-l întâlnea să-i citească în ochi bucuria şi mândria, se îndreptă spre Romană, purtat de şuvoiul de trecători, oameni care subit se transformaseră în chipuri prietenoase, în privirea cărora era sigur că citea respectul faţă de el. Colindă câteva magazine, înregistrând cu ochii mărfuri de tot felul, haine, parfumuri, decoraţiuni şi cărţi, tot felul de nimicuri pompoase. Ba intră chiar şi într-un sex-shop, dezmecitindu-se abia când în faţa sa o pereche de sâni pe jumătate goi, gata să plesnească dindărătul unui sutien anemic, îl întrebară dacă doreşte să cumpere ceva. Ajunse în Romană, dădu ocol şi luă la rând magazinele de pe cealaltă parte a străzii, întorcându-se spre Universitate.

Simţi o uscăciune în gât şi se opri la o terasă înghesuită lângă arteziana de la Universitate, unde pe vremuri era un restaurant la care

venea împreună cu nevastă-sa, în zilele în care luau bursa. Comandă o cafea şi o cola, luând aminte la sporovăiala celor din jur. Erau acolo trei tineri cu părul lucios, care gesticulau cu mişcări cam ţepene, vizibil stânjeniţi de tricourile cu vreo două numere mai mici în care erau încorsetaţi. În stânga lui, un bărbat nici tânăr, nici bătrân, cu o faţă de arab, vorbea sacadat la telefon, pe nemţeşte, după cum i se păru lui Dumitru, făcându-şi între timp de lucru cu mâna pe picioarele dalbe ale uneia din cele două fete cochete ce-l flancau cu priviri languroase. Mai văzu câteva perechi de picioare, nişte plete, vreo două trei perechi de pantofi, două-trei ţâţe scoase la aerisit, zâmbete, cercei şi ghiuluri, o lume pestriţă, viu colorată, învăluită de o sporovăială ritmată şi acoperită de nişte schelălăieturi melodioase.

Cum trec anii, Dumitre, îşi zise, gândindu-se la vremea studenţiei, la clipele minunate petrecute aici alături de cea care avea să-i rămână alături atâta vreme. Ce să-i faci, oftă el, cu melancolie, dar fără regrete. A fost frumos în acel ultim an de studenţie, când a cunoscut-o pe Silvia, abia intrată la Litere. Revăzu în minte primele plimbări, orele petrecute în camera ei, după ce colegele îi plecaseră la cursuri, vacanţele de la Vama Veche, o nebunie, ce mai încolo şi încoace.

A fost frumos, îşi spuse, în timp ce plătea, pregătindu-se să plece. A fost frumos şi după aceea, n-am de ce să mă plâng. N-a fostea-n filme, dar, oricum, o viaţă fericită. Zâmbi mulţumit, îndreptându-se agale spre maşina lui, cu privirea zburătăcind înspre fericire. Ceva fremătă moale sub piciorul lui, fără prea multe obiecţii.

Ce dracu'…'s gura mă-tii! şuieră holbându-se la căcatul pe care tocmai şi-l întinsese pe un pantof. Fir-aţi ai dracu' cu… zise cu obidă, căutând după ceva care să-l ajute să se descotorosească de mizeria ce-i ieşise în cale. Îşi frecă talpa de asfalt cât putu mai bine, se învârti în stânga, în dreapta, cu cămaşa udă de transpiraţie, simţindu-şi capul zvâcnind turbat, gata să explodeze. Se gândi să intre în Universitate, să meargă la vreun W.C. de acolo ca să se cureţe cum trebuie, dar cum dracu' să intre cu putoarea asta după el? Mai scormoni cu pantoful pe asfalt de vreo câteva ori. Ştia ea ce ştia, Silvia, de purta mereu şerveţele după ea, i se năzări. Se gândi apoi să se descalţe şi să-şi arunce pantoful dezonorat chiar acolo, că mai avea doar câţiva metri până la maşină, dar se cutremură numai la gândul că s-ar putea trezi cu vreun poliţist la el acasă, peste câteva zile, înapoindu-i-l şi poftindu-l la secţie

pentru lămuriri. Care dracu' şi-a găsit tocmai aici, căcas-ar viaţa pe el! blestemă el, în timp ce deschidea portbagajul maşinii. Găsi o pungă, cine ştie de când rătăcită acolo, se descălţă de pantoful cu pricina, îl înfăşură vârtos în pungă, sugrumându-l bine-bine şi-l aruncă înciudat în portbagaj.

Mirosul infect îl urmări tot timpul până acasă, căci deşi se gândise să se oprească pe drum ca să-i facă vânt pantofului umilit, nu găsise un prilej fericit pentru a scăpa de el. Trase maşina aproape în gardul vilei, fără a se mai obosi să parcheze în curte, ca de obicei. Se uită vigilent în jur, ca nu cumva să-l surprindă cineva în flagrant, ieşi din maşină, deschise portbagajul, ridică obiectul, trânti portbagajul şi o zbughi pe scări.

Sper că n-o să dea dracu-n careva să iasă tocmai acu, îşi zicea pe când trecea prin dreptul oglinzilor dintre primul etaj şi al doilea. O arătare strâmbă, desfigurată, şchioapă, se holba la el, cu ochii injectaţi de furie, gura shimonosită de turbare, cu fruntea boţită şi cu faţa înecată de sudoare.

Reuşi să intre în casă nereperat şi se opri în mijlocul holului, întrebându-se cum de a ajuns el, tocmai acum, la bătrâneţe, să stea în mijlocul holului cu un pantof plin de căcat în mână. Ce era de făcut? Trebuia să scape de el cât mai repede şi să şteargă orice urmă. Se gândi să-l arunce în coşul de gunoi, şi apoi să arunce gunoiul acolo unde trebuie, adică în tomberoanele din spatele vilei. Bine gândit, ingenios într-adevăr. Dar dacă împuţitania asta atrage pe cineva şi cum îi ştim pe oameni, curioşi din fire, n-ar fi de mirare ca vreunul să descopere pantoful, să-l ducă la poliţie, alarmat. Îi şi vedea în minte pe vreo doi poliţişti conştiincioşi, analizând pantoful criminal, relevând mostre pentru analize de laborator, interogând toţi vecinii din vilă şi ajungând, implacabil şi eficace, la adevăratul autor. Ferească Sfântu' să mă facă ăştia de câcat, se cutremură Dumitru, care nu avusese de a face cu poliţia decât pentru a-şi schimba buletinul.

Pantoful rămâne aici! decretă el, în timp ce duhoarea ce se înstăpânea prin casă îl puse în mişcare. Năvăli în baie, zvârlind pantoful în cadă şi lăsând apa să curgă pe el. Nu-i era la îndemână să se apuce să-l frece, poate nici nu era cazul, aşa că-l curăţă cât putu mai bine, doar cu jetul de apă. Conştiinciozitatea sa înrădăcinată în atâţia ani de cifre şi tabele îi dictă să-l lase în stăpânirea purificatoare a apei, înecat bine în cada aproape plină, în care mai turnase şi detergent din

belşug. Cum mirosul de hazna i se părea că i se cuibărise chiar în piele, ba şi în aerul ce-l respira, căci nu şi-l mai putea scoate din nări, lepădă de pe el toate hainele, zvârlindu-le degrabă în maşina de spălat. Parcă dracul de căcat îl atinsese până în străfundurile fiinţei, căci îşi simţea sufletul pângărit. Zăbovi în cabina de duş aproape un ceas, frecându-se bine cu toate săpunurile şi şampoanele ce-i căzură în mână. Deschise apoi larg toate ferestrele, ba porni şi aparatele de aer condiţionat, doar – doar şi-o recăpăta liniştea şi puritatea. Dar nu reuşi nicicum să scape de acea senzaţie respingătoare, care i se agăţase de creier, neputându-se gândi decât la întâmplarea care îi stricase acea zi ce începuse atât de promiţător. Ba i se păru, la un moment dat, în noapte, că şi trupul Silviei adie puturos şi se gândi că înainte de a se dezmetici din delirul respingător în care îl aruncase nefericirea de la Universitate, uitase s-o avertizeze pe nevastă-sa că în cada în care se îmbăiase tocmai curăţase de căcat un pantof.

Şi mai puternică deveni acum dorinţa de a pleca, de a scăpa de ceva nedorit şi de a-şi făuri o nouă temelie a vieţii, mai trainică şi mai plină de sens. Cele două zile care-l despărţeau de zborul de luni trecură repede, învăluite într-o beatitudine paradiziacă. Dumitru reveni cu picioarele pe pământ, deşi şi atunci cu intermitenţe, abia în timpul piesei de teatru de la Naţional, când fiorul cutremurător al dramei lui Şoricică, în fapt un requiem al autorului pentru sine, o făcu pe Silvia să-i caute cu înfrigurare mâna.

În noaptea aceea nu dormi aproape deloc, aşteptând cu înfrigurare zorile, închipuindu-şi o mie de ipostaze ale călătoriei sale şi alte o mie de clipe ale vieţii ce avea să vină. Când se trezi, Silvia îl privi cu căldură, zâmbitoare, cu ochii vorbind a încredere. Avură timp, după atâţia ani, să bea împreună o cafea dimineaţa şi să-şi strângă mâinile cu duioşie. Nu-l întrebă nici acum, şi n-o făcu nici când avea să se despartă de el la aeroport, întrucât dorise neapărat să-l conducă ea la avion, chiar dacă pentru asta avea să întârzie la birou, cât avea să stea la Ierusalem şi nici dacă se gândea să se abată în drumul de înapoiere şi prin alte locuri. Despărţirea fu scurtă, un schimb de priviri, un sărut fugar, o fluturare de mână, apoi se regăsi în fotoliul avionului, cu soarele zâmbindu-i vesel dintr-o parte.

Dumitru pluti legănat într-un noian de imagini, purtat pe aripile unui suflet care căta cu speranţă spre viitor. Începu să se întunece şi îşi lăsă pleoapele să se întâlnească, somnolent, cu buzele atârnându-i

într-un surâs marcat de promisiuni fericite. Visă că era unul dintre ucenicii lui Iisus şi căuta alături de ceilalţi să se adăpostească de furtuna care izbucnise din senin, cu fulgere ce brăzdau zarea şi tunete ce făceau pământul să se cutremure. Când găsiră un adăpost încropit în mijlocul unei câmpii aride se îmbulziră toţi înăuntru, fără a mai ţine seama că erau prea mulţi ca să încapă, nemaiţinând cont de celălalt, împingându-se nervoşi, cărându-şi unul altuia coate şi dând din picioare pentru a-şi face loc sub acoperişul şubred, care, într-o răbufnire bruscă, nesuportând tensiunea atâtor corpuri înghiotindu-se, cedă dintr-odată, antrenând în cădere şi pereţii, totul prăbuşindu-se într-un amestec de praf, apă, noroi, sânge, gemete şi icneli. Când durerea ce o simţea în braţ îşi stinse cât de cât jarul îşi reveni în simţiri şi observă cu uimire ciotul ce-i atârna din cot, dar neliniştea care îl cuprinse nu se datora rănii, ci faptului că în viermuiala de corpuri sângerânde, de braţe care zvâcneau orbeşte, chipuri desfigurate de groază, nu desluşi trăsăturile adorate ale învăţătorului. Într-o pornire furioasă, scormoni în mormanul uman, fără a mai ţine seama de urletele celorlalţi, descotorosindu-se fără scrupule morale de trupurile tovarăşilor, în căutarea celui ce le arătase calea. Când îl află, strivit sub trupurile tinere, ca şi cum toţi ar fi încercat să-l ocrotească, făcându-se scut de carne, se cutremură înnebunit: murise, ferit de tăvălugul pietrelor şi bârnelor, dar sufocat sub apăsarea celor care îl iubiseră mai mult decât viaţa.

Urletul de deznădejde i se opri în gât, avu o licărire scurtă în priviri când realiză că deşi nu mai visa, dezastrul era tot acolo, carnagiul prezent, fumul dens nereuşind să acopere puhoiul de carne fumegândă, sânge, bucăţi de metal, plastic şi resturi schilodite.

Mâna încetă să se i mai încleşteze pe mânerul scaunului şi începu a se relaxa, eliberându-l din strânsoare. Dumitru se lăsă uşor pe spate, respiraţia i se calmă, iar privirea îşi pierdu rigiditatea sticloasă. Înţelese brusc că întâlnirea cu Dumnezeu era mai aproape decât ar fi crezut, iar împăcarea plutea asupra lui.